

Puman Mercedes var väldigt mager när hon kom till In-Sync Exotics, men med hjälp av näringstillskott mår hon idag bättre.

In-Sync Exotics sanctuary i Wylie i Texas.

Under det senaste årtiondet har det skett en snabb ökning av privat innehav av vilda exotiska husdjur i USA. Att ta hand om exotiska kattdjur är inte lätt, ibland till och med omöjligt. Det är inte ovanligt att de blir vanvårdade och senare dumpade. På In-Sync Exotics i Texas tar man hand om stora kattdjur som ingen annan vill ha.

TEXT: ANETTE RIMÓNT | FOTO: IN-SYNC EXOTICS SANCTUARY

Stora exotiska sällskapskatter som ingen vill ha hamnar i bästa fall på katthem. Några av dessa katthem kallas för sanctuary, vilket närmast kan överstättas till "helgedom". Missionen för dessa katthem är att djuren som kommer dit ska få stanna där resten av sina liv, och att de ska få utlopp för sina naturliga beteenden så långt det är möjligt i en skyddad miljö.

I Texas finns In-Sync Exotics Sanctuary. Verksamheten är ideell och startade officiellt år 2000.

Grundaren är Vicky Keahey som har stor erfarenhet av privat ägande av exotiska kattdjur. Hennes första kattdjur var en puma som hon fick ta hand om när den blev dumpad på veterinärkliniken hon jobbade på. Några år senare fick hon en undernärd och vanvårdad puma av en viltvårdare som hade hittat den i en liten bur i en lada utan fönster. Den hade

njur- och leverproblem eftersom den enbart utfodrats med kattmat på burk. Sen fick hon ta hand om en beslagtagna sjuk tigerunge som kom från en tigeruppfödare som födde upp tigrar som bytesdjur för nöjesjakt. Det var då idén om att starta ett sanctuary för kattdjur föddes.

Många olika öden

Kristina Brunner som jobbar på In-Sync Exotics berättar gärna om katterna som hamnat där. Den Bengaliska tigern Aasha ligger henne speciellt varmt om hjärtat.

- Vi blev tillfrågade av USDA (United States Department of Agriculture) om vi kunde ta hand om henne. De sa att vi har det bästa ryktet när det gäller att ta hand om vilda exotiska kattdjur som är i behov av vård.

När Aasha kom till In-Sync Exotics var

hennes tassar svullna och röda. Hon saknade päls på flera ställen på kroppen, och huden på magen var röd och sprucken. Hon hade redan hunnit bli omplacerad minst två gånger. Enligt uppgifter från USDA skulle hon vara sju månader gammal och ha stannat i växten. Hon vägde bara 17 kilo. Men när man undersökte henne på In-Sync Exotics konstaterades det att hon bara var fyra månader gammal och led av ringorm. Idag är Aasha två år gammal och hennes hälsa är helt återställd.

Äldsta katten är en puma

Det äldsta kattjuret på In-Sync Exotics är puman Mercedes som är 25 år gammal. Hon och hennes tre ungar räddades från ett privat hem 2007. Ägarna kontaktade In-Sync Exotics eftersom de skulle flytta från Texas, men In-Sync Exotics kunde inte ta emot några fler katter just då. ▶

Vad som hänt med det Sibiriska lodjuret Troopers öga är ett mysterium.

Hur hamnade de här?

In-Sync Exotics Sanctuary

Grundades officiellt: År 2000

Medarbetare och volontärer: 16 medarbetare och ett hundratal volontärer

Totalt antal katter: 112 st

Antal olika kattdjur: 9 st

Öppet för allmänheten: Lördagar och Söndagar kl 11-18

Plats: Wylie i Texas, USA

Hemsida: www.insyncexotic.org

Facebook: www.facebook.com/insyncexotics

Synas i Kattliv?

Katthem i fokus är en artikelserie där olika katthem presenteras och får möjlighet att berätta om någon insats de gjort och annan information som visar på deras viktiga arbete! Vill ni vara med? Kontakta info@kattliv.com

BÅDE LAGLIGT OCH OLAGLIGT I USA

Privat uppfödning av stora exotiska kattdjur har bedrivits sedan 1960-70-talet, då många kattdjur fångades in från det vilda. Idag är det förbjudet att ha exotiska kattdjur som husdjur på många platser i världen. I USA är lagstiftningen mycket komplicerad. Lagar för att hindra och begränsa privat ägande av exotiska kattdjur har på flera håll antagits. I många delstater är det olagligt att transportera stora kattdjur som lejon och tigrar över statsgränserna. Flera delstater och städer har helt förbjudit privat ägande av exotiska kattdjur, medan andra bara kräver licens för att få ha dem. I vissa delstater saknas lagar och förordningar helt och hållet. Det är egentligen ingen som vet exakt hur många kattdjur som hålls som husdjur i USA. Uppskattningsvis handlar det om 20.000 kattdjur, vissa är lagliga andra är olagliga. Dessutom finns det kattdjur som inte är renrasiga och som inte omfattas av någon lagstiftning alls.

Den afrikanska servalen Nefertiti lämnades in av sin ägare som inte längre ansåg sig ha tid med henne. Hennes ena ben var brutet och hon saknade klor på framtassarna.

Den svarta leoparden Java är en av de få kattdjur som faktiskt blev väl omhändertagen av sin ägare, men även för en kärleksfull person kan ett drygt 20-år långt ägarätagande bli för mycket.

LÄTT ATT FÅ TAG I EN TIGER

En amerikansk tiggerförsäljare skriver på sin hemsida att man kan köpa en tiger av dem direkt från uppfödare i Indien. I deras marknadsföring står det att du som köpare kommer att upptäcka att tigern är ett härligt husdjur, lojalt, vänligt och helt ofarligt! Just den här försäljaren har sålt tigrar till köpare i hela världen sedan 1984. Ungarna säljs när de är fem månader gamla, och är då tränade till att vara trevliga mot sina ägare och till att svara på vissa kommandon. De levereras med bruksanvisningar där det står hur man ska sköta dem. En tigerunge kostar omkring 90.000 SEK, och i priset ingår elfenbenshalsband och några tigerleksaker.

Källa: www.buytigers.com

Den bengaliska tigern Aasha saknade päls på stora delar av kroppen när hon kom till In-Sync Exotics. Efter fyra veckors behandling blev hon helt frisk.

Aasha har varit på In-Sync Exotics i två år nu.

Lejonet Sabu är 22 år gammal och kastrerad, därför saknar han man.

Geparden Sam älskar att sola sig.

Senare hörde ägarna av sig igen och berättade att deras hus hade brunnit ner och att katterna hade lämnats ensamma kvar på ägarna, utan vare sig färskt vatten eller elektricitet.

- Vi försökte få alla fyra katterna omplacerade, men lyckades inte, så vi var helt enkelt tvungna att ta hand om dem.

Saknar ett öga

Även det Sibiriska lodjuret Trooper var privatägad, men blev konfiskerad av de lokala myndigheterna i södra Texas. Han hade ett skadat öga och ett skadat ben. Vad som hänt med Troopers öga är ett mysterium. Det finns två olika teorier. Antingen har det petats ut, eller så har hans mamma råkat riva honom i ögat. Benet hade han skadat när han fick en bokhylla över sig som han hade försökt klättra på. Trooper togs om hand av The ARK (Animal Reha-

bilitation Keep). Där blev han kvar tills en av veterinärerna tyckte att det var dags för honom att få ett hem, och då hamnade han på In-Sync Exotics.

Gammalt lejon som ingen vill ha

År 2010 gick WAO (Wild Animal Orphanage) som arbetade med att rädda utrotningshotade djur i konkurs. Omkring 400 djur blev då hemlösa. Ett av dem var det afrikanska lejonet Sabu. Han var tjuo år gammal och i dålig kondition, men hade turen att bli räddad av In-Sync Exotics.

När Sabu lastades ur transporten efter sin 44 mil långa resa till In-Sync Exotics i Wylie i Texas visade det sig att han hade problem med att stå upp och att gå rakt. Oftast brukar man avliva djur som är i så dålig kondition som han var, men veterinären på In-Sync Exotics för-

stod direkt vad det var som var fel. Idag, två år senare, kan Sabu gå igen. Han kan till och med springa, och han leker med stora bollar. Men han måste behandlas med A-vitaminer och medicin för att kunna hålla sig pigg och rörlig.

- Vi gav aldrig upp på Sabu, trots att alla sa till oss att han aldrig skulle få någon livskvalitet. Vi visste att mycket kärlek, empati, medicinsk behandling och en hälsosam miljö skulle hjälpa, och att han inte bara skulle kunna gå igen, utan till och med kunna springa igen.

Själavården är viktig

På In-Sync Exotics finns det idag ett hundratall kattdjur. De flesta har varit privatägda, men ett och annat undantag finns. Exempelvis ett lodjur som fångats in av en tonåring i grannskapet på grund av att hon var skadad, och en pensionerad cirkustiger, och två geparder som

skulle ha ingått i ett avelsprogram för att rädda arten, men som inte var lämpliga för avel eftersom de bär på en genetisk sjukdom.

Många kattdjur som blivit vanvårdade och misshandlade av människor har helt tappat förtroendet för människor. Det gör dem extra farliga. Därför finns det ett rehabiliteringsprogram på In-Sync Exotics som kallas för Cat Companions. Programmet går ut på att försöka etablera och upprätthålla emotionella band mellan katterna och volontärerna som jobbar på In-Sync Exotics, så att katterna ska känna att människorna som jobbar där vill dem väl.

Vem vill äga en vildkatt?

När man ser alla dessa kattdjur på In-Sync Exotics undrar man naturligtvis över deras tidigare ägare. Vad är det för människor? Vem köper en vildkatt för att ha som husdjur, och

varför? Om man googlar på nätet för att försöka förstå vilka motiv som ligger bakom ett potentiellt köp av ett exotiskt kattdjur får man reda på att det ofta handlar om viljan att ha ett ovanligt husdjur som ingen annan har. Man skulle kunna tro att det handlar om miljonärer och kändisar. Men så är det inte.

De flesta kattdjur på In-Sync Exotics kommer från helt vanliga människor som älskar djur. De har skaffat sina kattdjur utan att ha förstått hur man ska ta hand om dem. De var små och gulliga när de köptes, men blev snabbt vuxna och svårhanterliga med sina vassa tänder och klor. Då först inser ägarna att de inte är lämpliga att ta hand om dem. Det krävs speciell kunskap att ta hand om exotiska kattdjur. Det kostar pengar, och det tar tid. Och det är tid och pengar som är de vanligaste argumenten när ägarna inte kan eller vill behålla dem längre. ●

FARLIGA HUSDJUR

Ett tiotal incidenter med exotiska kattdjur sker varje år i USA, ibland med dödlig utgång. Några omskrivna incidenter under 2000-talet har handlat om privatägda kattdjur. Under 2001 blev en 3-årig pojke dödad av en tiger i Texas. Tigern, som tillhörde pojkens styvpappa, högg tag i pojken och sprang iväg med honom. 2003 blev en 10-årig pojke dödad av sin fasters tiger. Tigern fick tag i pojken som stod utanför tigerns inhägnad och drog in honom under stängslet in i inhägnaden. 2006 blev en 52-årig kvinna attackerad och dödad av sin bengaliska tiger i sitt hem i Minnesota.

Källa: Exotic Animal Incidents Database, Born Free US.